

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIIJA, KI ŠE IZHAIJA

PLANINSKI

VESTNIK

1
2023

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE



9 770350 143400 8

TEMA MESECA

Etika v gorah

Z NAMI NA POT

Loški Potok

4,40 €

IZ PLANINSKE ZALOŽBE - IZDELEK MESECA FEBRUARJA

VODNIK ŠKOFJELOŠKO IN CERKLJANSKO HRIBOVJE, Andreja Erdlen

Prednost Škofjeloškega in Cerkljanskega hribovja je prav v tem, da ju lahko obiskujemo v vseh letnih časih. Spomladi se bomo veselili prvih ozelenelih dreves, poleti nam bodo gozdovi nudili prijetno senco, jeseni nas bodo prevzele škrlatne barve gozdnega listja, pozimi, ko bo hribe prekril sneg, pa bomo lahko hodili po uhojenih poteh.

Format: 125 x 160 mm; 224 strani, šivano z nitjo, okrogel hrbet

CENA: V času od 1. 2. 2023 do 28. 2. 2023 lahko vodnik kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 7,45 €* (redna cena: 14,90 €*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.



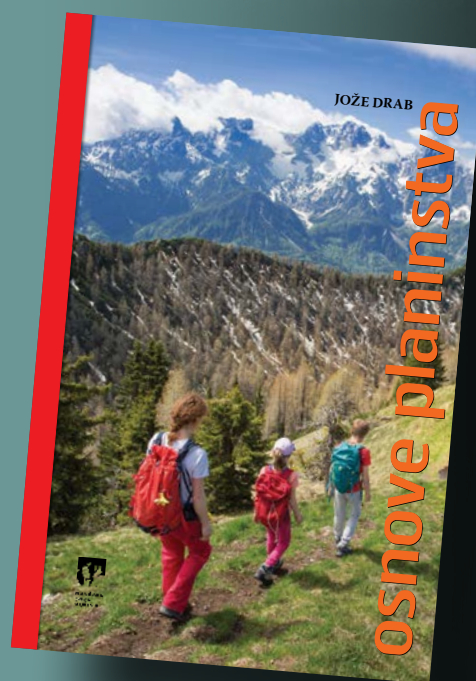
OSNOVE PLANINSTVA, Jože Drab

Osnove planinstva sestavljajo teme, ki jih mora poznati vsak obiskovalec gora:

- Priporočila za varnejše obiskovanje gora (pravilna izbira in uporaba opreme, priprava na turo, poznavanje nevarnosti, vreme, prva pomoč, orientacija, tehnike gibanja).
- Predstavitev domačih in tujih gorstev in njihov nastanek in zgradba, rastlinstvo, živalstvo in zgodovina gorništva.
- Predstavitev domačih in tujih gorstev, njihov nastanek in zgradba; rastlinstvo in živalstvo; zgodovina gorništva.

CENA: 24,90 €

VABLJENI K NAKUPU!



I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJI IN ZALOŽNIK

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja osemnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje. 123. letnik



NASLOV UREDNIŠTVA

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

ZUNANJI SODELAVCI

Peter Šilak, Mitja Filipič, Jurij Ravnik

LEKTORIRANJE

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

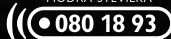
NAKLADA: 4300 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu: <https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA



Transakcijski račun PZS

IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDLSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 44 EUR, 68 EUR za tužino, posamezna številka 4,40 EUR,oletna številka 4,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25 % popusta na letno naročnino Planinskega vestnika (33,00 EUR). Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.



Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

Krofička v zimski preobleki

Foto Franci Horvat

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost in reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.



U novem letu na starih poteh

Na drugo letošnjo nedeljo sem se na kratek izlet odpravil na Kamniški vrh. Lahkoten vrh pogosto obišče množica obiskovalcev, zato se običajno z bolj uhojenih poti umaknem v manj shojene. Saj ne bežim od ljudi, a čim manj jih je, tem bolj se lahko posvetim opazovanju narave in toku svojih misli (tako se rojevajo tudi uvodniki). Za vzpon sem izbral divjo varianto, kjer smo pred sedmimi leti rešili skupino mladih planincev. V sestopu se obiskovalcem ni bilo možno povsem izogniti in tako mi je na senožetih nasproti prišel možakar. Ko je prišel bližje, sva se spogledala, jaz pa sem ga glasno pozdravil: "Dober dan," a se je brez besed obrnil stran. Malce naprej sem srečal žensko, ki je na zvočnik glasno govorila po telefonu in ob tem seveda ni mogla še pozdraviti mimoidočega. Nekaj nižje sem z uhojene poti spet skrenil na manj uhojeno.

Ne vem, kako je z vami, kje živite in kakšne so navade pri vas, a sam živim v manjšem kraju (zame je Kamnik le manjši kraj), kjer je (še) v navadi, da se mimoidoči pozdravljamo. Kar me še posebej veseli, je to, da pozdravljajo tudi otroci, tudi šestletniki. Vendar, dolina je dolina, gore so pa gore, tam veljajo še drugačna "pravila". Nekaj teh je zapisanih v *Častnem kodeksu slovenskih planincev* (glej spletno stran PZS: <https://www.pzs.si/vsebina.php?pid=176>). Tam na primer na temo pozdravljanja takole piše: "Zunanji izraz planinskega tovarštva in spoštovanja je tudi pozdravljanje. Pozdrav naj bo vljuden in prisrčen, pri tem pa ne čakamo, da bomo pozdravljeni. Splošni bonton o pozdravljanju velja tudi v gorah. Lepo je, če tisti, ki gredo na turo, pozdravljajo tiste, ki se že vračajo. Nevljudno je, če na pozdrav ne odzdravimo." Planinska organizacija je v vseh letih svojega obstoja namenjala pozornost ravnanju in obnašanju ljudi v gorah, to je bila njena strateška usmeritev. Tako se je že vse od pobude za ustanovitev Gorskega društva Triglavski prijatelji leta 1872 in Slovenskega planinskega društva leta 1893 ohranjala in oblikovala svojstvena tradicija napisanih in nenapisanih pravil vedenja ob obiskih gorskega sveta. Častni kodeks je planinska organizacija sprejela leta 1973, od takrat pa so ga večkrat posodobili. Ni rečeno, da ga ne bodo spet kdaj v bližnji prihodnosti, saj so časi – turbulentni.

V gore zahajam več kot petdeset let in moram priznati, da se je od mojih začetkov do danes spremenilo marsikaj. Nekatere spremembe so šle na boljše, druge žal ne. Tako pač je, na vse ni možno vplivati, lahko se pa kdaj vprašamo, zakaj je tako in se ob tem tudi zamislimo. Tisti, ki nas redno spremljate, ste gotovo opazili, da v naši reviji pogosto načenjamo teme, ki se tičejo obnašanja v gorah, druga pogosta tema pa je, recimo temu vpliv digitalizacije ali družbenih medijev v zvezi z obiskovanjem gora (Tudi v tej številki boste našli kar nekaj besedil na to temo). Pozdravljanje je le ena od tem, ki sem si jo že dlje časa v *Planinskem vestniku* želel načeti v temi meseca. K sodelovanju smo povabili nekaj publicistov in alpinistov, ki so pripravili res izjemna besedila, sem prav navdušen (naj še enkrat povabim tiste, ki zaradi zasedenosti prispevkov niste uspeli napisati, da ste še vedno vabljeni, saj lahko vaša besedila objavimo v nadaljevanju letošnjega leta). Bralcem predlagam, da se vseh pet prispevkov podrobno lotite in prepričan sem, da se bodo ob branju tudi vam odpirale mnoge teme, ki jih obravnavajo pisci. Kot lahko vidite, smo zakoračili v novo leto, v nov letnik. Večinoma je ostalo vse po starem, oblikovna podoba revije je enaka, uredniški koncept je isti, le za nekaj centov smo bili primorani dvigniti ceno. O tem sem pisal že lani, ob večkratnih podražitvah papirja žal drugih opcij nimamo, zato se vam opravičujem. Z novim letom začnemo sklop prispevkov v nadaljevanjih (avtorja Matjaž Čuk in Franci Horvat), v vsaki številki pa bomo predstavili po enega člana uredništva (tokrat so kolegi izbrali mene ...). Upam, da ostanete še naprej z nami in pazite nase.

Vladimir Habjan



1 **UVODNIK** **U novem letu na starih poteh**

Vladimir Habjan

4 **TEMA MESECA** **Etika v gorah**

Jernej Šček

7 **Etika v gorah in mladi**

Marija Štremfelj

9 **Etika kot osebnostna drža posameznika**

Tomo Virk

12 **Uprašanje iskrenosti v alpinizmu**

Marta Krejan Čokl

15 **Etika za vsakdanjo rabo**

Mire Steinbuch

18 **INTERVJU** **Franc Pušnik in Stanislav Mihev**

Marta Krejan Čokl

24 **VARNEJE V GORE** **Snežni plaz**

Janez Toni

28 **DOŽIVETJA Z GORA** **Nebeške poljane**

Franci Horvat

32 **Z NAMI NA POT** **U deželi medveda**

Franci Horvat



- 41 **PLANINČKOV KOTIČEK**
Ajda, Ajdi in nekaj vmes
Kristina Menih
- 44 **ALPINIZEM**
Medalji z juga
Marta Krejan Čokl
- 48 **KOLUMNA**
Dve strani kovanca
Miha Habjan
- 50 **ZGODBE IZPOD HIMALAJE**
Daleč od poti
- 52 **Dom na drugem koncu sveta**
Matjaž Čuk
- 54 **SPOMINI**
Švica
Lidija Honzak
- 56 **PLANINSKA ORGANIZACIJA**
Nagrade zaslužnim posameznikom
Zdenka Mihelič
- 58 **NARAVA**
Kakovostno življenje v Alpah za vse
Zdenka Mihelič



- 60 **RAZMISLEK**
Insta nevarnost
Klemen Belhar
- 63 **KDO SE SKRIVA V KOLOFONU**
Vladimir Habjan, odgovorni urednik
- 64 **JUBILEJ**
Franci Ekar – 80-letnik
Dr. Peter Mikša
- 66 **V SPOMIN**
Klemen Volontar
Igor Potočnik, Zdenka Mihelič
- 68 **NOVICE IZ VERTIKALE**
- 70 **ŠPORTNOPLEZALNE NOVICE**
- 71 **LITERATURA**
- 75 **PLANINSKA ORGANIZACIJA**

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI**



JALOVEC
2645 m

**PLANINSKI
KOLENDAR
2023**

**VABLJENI
K NAKUPU**

Naročila sprejemamo po e-pošti
koledar@pzs.si

v spletni trgovini
https://trgovina.pzs.si

in na brezplačni tel. številki
080 18 93 (24 ur na dan, vse dni v letu)

Cena z DDV: **5,90 €**